

Çeviri ve Diplomasi

Nihal Yetkin Karakoç

2. Baskı

Çeviri
bilim

pyrdu.c

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
Başlarken...	10
1. Bölüm: Diplomasi	15
1.1. Diplomasinin Tanımı	15
1.2. Diplomasi ve Siyaset İlişkisi	17
1.3. Diplomatik Ortamlar ve Görevler	18
1.4 Diplomatlar	18
1.4.1. Söylem Topluluğu Olarak Diplomatlar	18
1.4.2. Geçmişten Bugüne Diplomatlık, Kimlik ve Rol	19
1.5. Diplomatik Dil	22
1.5.1. Diplomatik Yazışmalarda/Diyaloglarda Kullanılan Dil	23
1.5.2. Diplomalara Özgü Profesyonel Dil	29
1.5.3. Diplomalara Özgü Üslup	30
2. Bölüm Diplomatik Metinler, Çeviri İlkeleri ve Stratejileri	32
2.1. Başlıca Yazılı Diplomatik Metinler	32
2.1.1. Bir Diplomatik Metin Türü olarak Yazışma Çevirisi	35
2.1.1.1. Temel Yazışma Türleri	37
2.1.2. Diplomasi Üzerine Yazılmış Metinlerin Çevirisi	53
2.2. Başlıca Sözlü Diplomatik Metinler ve Çevirileri	54
2.3. Diplomatik Metinler ve "Hassasiyet"	55
2.4. Diplomatik Metinlere Yönelik Çeviri İlkeleri	57
2.5. Strateji Terimi ve Diplomatik Metinlere Yönelik Çeviri Stratejileri	59
2.5.1. Dilbilimsel Stratejiler	60
2.5.1.1. Dil Özellikleri Yönünden Dilbilimsel Çeviri Stratejileri	61
2.5.1.1.1. Resmîyet ve Resmîyetin Çevirisi	61
2.5.1.1.2. İkna Edicilik ve İkna Ediciliğin Çevirisi	61
2.5.1.1.3. İncelik ve İnceliğin Çevirisi	64
2.5.1.1.4. Soyutluk ve Soyutluğun Çevirisi	67
2.5.1.1.5. Önceden Belirlenmişlik ve Önceden Belirlenmişliğin Çevirisi	67
2.5.1.1.6. Laf Kalabalığından Kaçınma ve Çevirisi	68

BAŞLARKEN...

Genelde çeviribilimde alanyazına baktığımızda, siyaset metinleri çevirisi alanında çalışmaların çok sayıda olduğu ve çeşitlilik gösterdiği gözlemlenmektedir. Ancak, diplomasi metinleri çevirisi alanı için durum böyle değildir. Bunun bir nedeni diplomatik ortamların özelliklerinden biri olan gizliliğin araştırmaları kısıtlaması, bir diğeri de siyaset metinleri içinde örtük olarak ele alınmış olmasıdır. Yakın geçmişe kadar ayrı bir araştırma alanı olarak karşımıza çıkmayan ya da üstünde durulmayan alan, aslında işlenmeyi bekleyen kocaman bir madendir. Elinizdeki bu kitap bu alandaki boşluğu biraz da olsa doldurup, ona katkı sağlamak için atılan mütevazı bir ilk adımdır. Kitap diplomasi metinleri (yazılı/sözlü) ve bunların çevirisinin ABC'sini, bütün çeviri bağlamının bileşenlerini ortaya koyarak ayrıntılı olarak betimlemekte, geçmişteki ve şu anki durumunu konumlandırarak, basın ve eğitimdeki yerini incelemektedir.

Kitabın bölümlerine genel olarak bir göz atmak gerekirse, ilk bölümde önce diplomasi terim ve konu alanı olarak açıklanmış,

belerinden faydalandığım, lisans yıllarında da hoca olarak benim formasyonuma çok katkısı olmuş, İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Bölümü değerli öğretim üyesi Sn. Prof. Dr. Alev Bulut'a, ve yıllar içinde verdiğim Diplomasi Metinleri Çevirisi dersleri sırasında etkileşimlerimizden kuşkusuz çok şey öğrenip bir sonraki yıl müfredatta düzenlemeler yapmamı sağlayan bütün öğrencilerime teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunuyorum.

Ayrıca, bu kitabın ilk satırından son satırına kadar kararlılık ve coşkuyla ortaya çıkmasında bana manevi destekleri eşsiz olan ailemi özel olarak anmam gerekiyor. Öncelikle, sadece bu konuda değil, her konuda ve yaşamımın her alanında yanımda olan/ hissettiren, öğretmenlikleriyle bana rol model olmuş, canım annem Sacide Yetkin ve canım babam Ejder Yetkin'e, her zaman olumlu kararlar almamı hızlandırmayı başaran biricik kardeşim Prof. Dr. Zuhale Yetkin Ay'a ve eşi sevgili Prof. Dr. Recep Ay'a, kitaptaki çizimleri büyük bir özveriyle çizen sevgili kuzenim Pınar Ağın Güney'e, kitabın yazımının büyük bir bölümünde oda arkadaşım olarak beni sürekli teşvik eden sevgili Doç. Dr. Ebru Özbilge Kahveci'ye ve kitabı başından sonuna kadar titizlikle okuyup değerlendirmeleriyle verdiği akademik desteği ve tüm süreçteki anlayışı için değerli eşim ve meslektaşım Taner Karakoç'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Nihal Yetkin Karakoç

Aralık, 2015